

Igazi lovagok

Volt itt egy kis polémia arról, ki is az igazi lovag. Nos, megpróbálom szavakba önteni, amit igen nehéz.

Először is: Yneven a lovagok kicsit túl sokan vannak. Szerintem ugyanis a lovagság, mint olyan a kereszténységhez, annak kulturális és vallási alaptételeihez kötődik. Yneven ilyen nincs, illetve talán a pyarroni vallás áll hozzá közel. A többiek (Dartonita, és egyebek), csak páncélba öltözött, vallási alapon szerveződött hadsereg tagjai. Mint már régebben megegyeztünk: a nehézpáncélos vitéz nem feltétlenül lovag is egyben. Nem véletlen, hogy nem beszélünk moszlim lovagokról, sem japán lovagokról, pedig a szamuráj bushido alapelvei közel állnak a lovagi eszményekhez és erényekhez. Gondolom a M* íróinak nem jutott eszébe jobb meghatározás a nehézpáncélban, fensőbbiségtudattal szívében, az igaza abszolút tudatában szerteszt kódorgó entitásokra, mint az, hogy: lovag.

De ha eltekintek ettől a kis gondolati kitérőtől, talán össze tudom foglalni azokat az ismérveket, amelyek egy lovagot azzá tesznek, kiemelnek a `sima` vertesek közül. Nehéz a dolgom, mert ráadásul olyan jellemzőket kell összehoznom, amelyek ráhúzhatók Ynev bármelyik `lovagrendjére`, anélkül, hogy a speciális eltéréseket gyengítenék. Szigorúan: szerintem. Lehet, sőt kell is velem vitatkozni.

Na szóval:

A lovag mindenkepp egy hierarchikus társadalom „terméke” és része. Emiatt abszolút módon hisz a feljebbvaló tiszteletének mindenekfelettségében. Ezt megadja felfele és szigorúan megköveteli lefele. Emiatt a „parasztk megdobálják a lovagot a kocsmában” című népi eposz egyszerűen lehetetlen. Semmiféle lovag nem tűri, hogy egy mocskos senkiházi akár csak csúnyán nézzen rá, nemhogy megdobálja.

További alaptétel (vagy ez következik az előzőből, vagy fordítva): a „hite”. Istene szolgálata elsősorban. Bármiféle tettet képes elkövetni, ha úgy érzi: ezzel jól szolgálja istenét. Ha ehhez az kell, hogy az összes többi lovagi jellemzőt felrúgja, hat megteszi. De csak ezért! És később feloldozást kér miatta.

Meg kell felelnie bizonyos becsületkódexnek is. Ez már lovagrendről lovagrendre változhat, bar túl nagy eltérések nincsenek köztük. A lovagiasság szabályait illő betartani. Nem támadunk fegyvertelen, vagy védekezésre képtelen ellenfélre. Nem használunk „nemtelen” fegyvereket akkor sem, ha azok pillanatnyi előnyt jelentenének. Megjegyeznem azért: amint már említettem is, bizonyos fegyverek „nemtelen” volta csak abból eredeztethető, hogy lovagunk kedvenc viseletében nehéz, vagy lehetetlen használni ezeket, így a hátrányból

ideológiát csináltak és kimondták rá: nem illik a lovaghoz az íj, vagy a hajtóbárd. Vadaszatra jó, hisz ott nem ember ellen használatos. Így az ideológia. A valóság: vadászni nem csata- vagy tornavertben megy a lovag, a könnyebb cucuban meg gond nélkül képes használni hajító/célzó fegyvereket.

Lovagi „erények” még: bizonyos szintű tudományos és művészeti képzettség. Ez igazából azért kell, mert lovag csak a kiváltságosok gyermekeiből lehet, olyanból, aki képes kiállítani a fegyverzet, páncélat arat. Azok, akiknek erre módja van, megfizethetik a jó tanítókat is, képesek gyermekeiknek „jobb” nevelést is adni, mint a szegényebbek. Ezzel is a kiemelkedettségét hangsúlyozták, nem pedig a műveltség hasznosságát.

A kedvenc lovagi erényem: a nők tisztelete. Érdekes megfogalmazása annak a jelenségnek, ami valójában mögötte van. Először is: igazából ez Maria tisztelete, Jézus szülőanyjéé. Másodsorban: csak a főrangú, a hierarchiában azonos, vagy magasabb szinten álló nők iránt kifejezett „tisztelet”. Az alacsonyabb osztályok női semmivel sem kaptak nagyobb megbecsülést, mint azon osztályok férfijai. Magyarul: semmilyen. Ennek a jelenségnek a kielemzése egy hosszabb tanulmányt képezne, egész a mai feminizmusig bezárólag, inkább nem folytatnám. Ynev-en amúgy sem ez a jellemző lovagi erény.

További lovagi elvárások: hősiesség, jó harcászás, a fegyvereinek kiváló ismerete, kezelése, hadvezetési képességek. Ezek persze lovagról-lovagra változó képességek és tulajdonságok, hisz nem képes mindenki mindenre egyformán. Viszont mindig arra törekszik, hogy maximálisan képes legyen rá. Természetesen bármely harcos kasztól elvárhatóak, de a lovagi gyakorlatba mindenkepp bele kell vennünk e képességeket. Ezek nélkül nem igazan tekinthetők lovagnak.

Tényleg nehéz megfogalmazni, hogy konkrétan mit is jelent számomra a lovagság intézménye. Egy-egy cselekedetről, viselkedésről el tudom dönteni, hogy szerintem belefér-e a lovagi eszmerendszerbe, vagy sem. Bár természetesen sosem voltam lovag.

Az újkori (vagy meg későbbi) allűröket meg végképp felejtük el ebben a témakörben. A lovagkorban a polgárság meg csak feltörekvőben volt, sem hatalma, sem ereje nem volt a hűbériségen alapuló hierarchia kikezdésére (bár a szabad királyi város fogalma már ekkoriban is létezett, itt kissé megtört a feudalizmus, de nem ez a jellemzője a kornak). Az egyház tanításai sem bátorították erre. A jobbagy csak épp egy hangyanyival áll a rabszolga felett (eletet talán nem lehet elvenni büntetlenül, de ez is inkább urat védi mint őt), a polgár a városában valaki, azon kívül nem igazan. A lovag és kísérete, a harcosok, az igazi urai a világnak. Ez viselkedésükön is látszik. És bárkinek bármikor készek a fejébe verni e tényt, ha az megfedkezne róla.

1999.07.14.

Szerző: SaGa

Forrás: LFG.hu

Szerkesztette: Magyar Gergely

A cikk forrásaként a M*lista lett megjelölve.